

BUDGET FÖR LIDINGÖ STAD 2017

Miljöpartiets förslag till förbättringar

*Utmaningen att leva inom naturens ramar har vi alla tillsammans.
Politiken ska göra det enklare. Vi är beroende av varandra.
Därför vill vi vara en röst för dem som inte kan göra sina röster hörda.*

*Det är solidaritet med djur, natur och det ekologiska systemet,
med kommande generationer och världens alla människor.*

Politiken ska göra det möjligt och enklare att leva inom naturens ramar. Det klarar politiken inte idag och det är vår viktigaste utmaning.

Därför vill Miljöpartiet lyfta fram hur Lidingö stad kan få en bättre politik, särskilt för miljö och klimat.

MILJÖPARTIET DE GRÖNAS FÖRSLAG 2017

- Skydda mer natur. Värna biologisk mångfald. Höj stadens miljö- och klimatambitioner.
- Prioritera gående, cyklister och resenärer i kollektivtrafiken. Planera centrum som främsta mötesplats och bytespunkt med framtida tunnelbana och spårvagn.
- Planera fler och mer klimatsmarta bostäder i hållbara stadsmiljöer. Behåll och utveckla Lidingöhem.
- Se till att alla skolor, förskolor och fritids är trygga och inspirerande. Satsa mer på extra och särskilt stöd i undervisningen samt på elevhälsan.
- Välkomna nyanlända flyktingar. Sluta att skicka unga ensamkommande till andra kommuner. Förstärk insatserna för integration.
- Stärk kultur- och föreningslivet. Prioritera bredd- och spontanidrott. Kulturhus i en del av dagens stadshus.

SKATT OCH BUDGETERAT ÖVERSKOTT

Miljöpartiet de gröna föreslår en oförändrad kommunal inkomstskatt på 18,64 kronor.

Miljöpartiet budgeterar drygt en procent som överskott, vilket ger ett resultat om 37,5 miljoner kronor. Det skiljer sig från liggande budgetförslag, vilket kräver större besparingar av kommunal förskola, grundskola och gymnasiet.

Miljöpartiet vill omprioritera och omdisponera medel i budgeten, i förhållande till majoriteten, för att satsa på stadens miljö- och klimatarbete, elevers olika behov, kulturen och idrotten.

Alla justeringar i detta förbättringsförslag utgår från liggande budgetförslag.

KOMMUNSTYRELSEN

<u>Budgetposter</u>	<u>(tkr)</u>
- Förstärkning av miljö- och stadsbyggnadskontoret	+ 2 000
- Avbryt projektering av låg ”Lilla Lidingöbron”	- 2 000
- Spår, gång, cykel, moped på befintlig högbro	+ 1 000
- Samtalstenen i politiken	+ 500
- Färre kommunalråd	- 2 000
- Medel till kommunstyrelsens förfogande	- 5 000

Samhällsplanering för hälsa och hållbarhet

Miljöpartiet vill att staden sätter högre mål för hälsa och hållbar utveckling, ekologiskt, ekonomiskt och socialt. Lidingö har goda förutsättningar att bli ett föredöme som klimatsmart samhälle. Då krävs att lidingöbornas totala klimatpåverkan blir mindre än för svenskar i genomsnitt. Staden ska även möjliggöra fler arbetstillfällen, en bättre service och mindre pendlingsbehov.

Lidingö har värdefulla, men begränsade naturområden, som behöver skyddas. Grönplanen ska arbetas in i översiktsplanen, detaljplaner och andra styrdokument. Naturvård ska vara utgångspunkt för sjöar, vattendrag och skogen. Värdefulla träd ska skyddas. Fler naturinventeringar ska genomföras. Arrangera pedagogiska natur-, miljö- och trädgårdsprojekt ihop med verksamheter i andra nämnder och föreningslivet.

Misstänkt förorenade områden ska undersökas och kartläggas. Saneringar ska följas upp och fortsatt användning utgå från försiktighetsprincipen. Vilka områden som är förorenade och vilka saneringar som är gjorda ska redovisas öppet, så att alla lidingöbor kan informera sig om kända risker för enskilda tomter. Bullerproblem, bland annat från trafik och inomhus i skolor, ska åtgärdas.

Lidingö har en liten yta, centralt i regionen. Tätortsbebyggelsen är ändå relativt gles. Ny bebyggelse ska tillkomma som kompletteringar, inte spridas på bekostnad av naturen. Korta avstånd skapar ett mer miljövänligt samhälle och livskvalitet för fler. Planeringen ska minska transportbehoven och ta kollektivtrafiken som utgångspunkt. Detaljplanering ska utföras utifrån en omsorgsfull avvägning mellan allmänna och enskilda intressen. Miljöbalken ska vara i fokus redan från början av planuppdraget. Ställ krav på klimatsmarta byggnader i uppdaterade och nya detaljplaner.

Planera för tunnelbana och spårvagn

Med tunnelbanan och Lidingöbanan till centrum får Lidingö långsiktiga förutsättningar att utvecklas positivt, som ett livskraftigt lokalsamhälle och del av en växande region. Med spårtrafik till Lidingö centrum kan bytespunkten bli bättre och handeln, mötesplatser och kulturlivet får större livskraft.

Anpassa den höga Lidingöbron

”Lilla Lidingöbron” som har planerats för att ersätta ”Gamla Lidingöbron” ger inte goda förutsättningar för en spårförbindelse mellan Lidingö centrum och Ropsten. Därför vill Miljöpartiet avbryta den process som pågår och istället förbereda befintlig hög Lidingöbro för spår och fält för gång, cykel och moped.

Den nya inriktningen innebär mindre investeringar med en årlig effekt på driftbudgeten. Lidingö centrum måste planeras för en framtida förlängning av tunnelbanan till ön. Till dess bör Lidingöbanan fortsätta till Ropsten via centrum.

Stärk demokratin

De flesta lidingöbor deltar i val, men ska kunna vänta sig mer av demokratin. Många engagerar sig i samhällsfrågor även däremellan. Det bör fångas upp av den kommunala demokratin med öppna samråd och tydliga beslutsprocesser. Ungas engagemang för samhällsfrågor och politik bör uppmuntras, till exempel som försökskommun för att låta 16-åringar rösta i kommunalvalet.

Det ska finnas god insyn i all verksamhet som drivs med skattemedel, oavsett utförare. Reserven till kommunstyrelsens förfogande tas bort. Fullmäktige ska ta ställning till väsentliga avvikelser från budget. Även det ökar allmänhetens insyn.

Respekt för oliktankande är en hörnsten för demokratin. Politiker måste värna en god samtalston och uppträda som goda förebilder. Ett råare debattklimat riskerar att öka misstron mot demokratin och kan förvärpa en hotbild som många politiker får märka av. Staden ska förebygga trakasserier, hot och våld samt stötta alla förtroendevalda som blir utsatta.

Arvoden till politiker ska vara skäliga för att vårda väljarnas förtroende. Miljöpartiet menar att ingen av Lidingö stads förtroendevalda bör arvoderas högre än riksdagsledamöter. Antalet kommunalråd bör minskas.

Representanter för alla partier bör ges rimliga förutsättningar att företräda sina väljare och ta ansvar för Lidingös bästa. Alla partier borde ha rätt till insyn, resurser och arvoden (möjlighet till arbetstid) i proportion till det mandat som väljarna ger. Varje parti bör själva få avgöra hur sådant stöd ska användas och fördelas.

UTBILDNINGSNÄMNDEN

- Pengbelopp (exkl. gymnasiet) +1,0 procent	- 7 200
- Lägre sparbetning, kompenserar justerade pengbelopp	+ 7 500
- Elever med särskilda behov	+ 3 000
- Elevhälsan	+ 2 000
- Socioekonomiskt stöd	+ 1 500
- Modersmålsundervisning	+ 400
- Naturskolan	+ 800

Lidingös skolor, förskolor och fritidshem ska ge varje elev och barn de bästa förutsättningar för lärande och utveckling. Trygghet, inspiration att lära och stöd för att uppnå kunskapsmålen ska ha högsta prioritet.

Miljöpartiet vill satsa mer på elever med särskilda behov och elevhälsan, då det har blivit färre elevassistenter och kuratorer i skolorna. Det är bra att en socioekonomisk ersättning införs, men den borde vara större. För att skolan ska kunna hålla en långsiktigt hög nivå måste staden vara en attraktiv arbetsgivare. Konkurrenskraftiga löner behövs för att lyckas behålla och rekrytera kompetent personal. Därför är den större statliga satsningen välkommen.

Miljöpartiet omfördelar drygt sju miljoner kronor från pengbelopp till anslagsverksamhet. Samtidigt sänker vi sparbetningen, det vill säga kraven på överskott för kommunal förskola, grundskola och gymnasiet i motsvarande omfattning. De bör ha tio, tre respektive tre år på sig att spara ikapp tidigare års underskott.

I förskolan och lågstadiet läggs grunden för den fortsatta skolgången. Lagom stora barngrupper och tillgång till förskolelärare, behöriga lärare, speciallärare och elevassistenter är viktig för att ge alla barn en bra start. Ingen ska behöva lämna tredje klass utan att kunna läsa, skriva och räkna. Modersmålsundervisning i tidiga åldrar ska prioriteras. Den underlättar också inläringen av svenska. Även fritidshemmen har en viktig uppgift. De behöver kompetent personal och en god pedagogisk verksamhet.

Alla barns och ungdomars behov ska bli sedda och kompetent bemötta av personal som har tid och kunskap. Arbetet för allas lika värde är en utmaning. Samverkan mellan skola, elever och föräldrar behövs för att motverka kränkande behandling och diskriminering.

Skolvalet för gymnasiet inom regionen ger ungdomar fler möjligheter, men är också en utmaning för nämndens planering. Miljöpartiet är positivt till de planerade kompletteringarna av Hersby. Om fler gymnasieskolor ska etableras på ön kan dessa bli friskolor och helst ge ett bredare utbud av utbildningsprogram.

Kultur är en viktig del av skolans uppdrag. Alla barn och ungdomar ska ha möjlighet att möta, utöva och reflektera över olika kulturyttringar. Varje skola ska ha tillgång till bemannade bibliotek. Musikskolan ska fortsätta arbetet för fler platser.

Förskolor som ställer höga krav på den inre och yttre miljön ska kunna få kunskapsstöd. Förvaltningen ska ge vägledning till alla förskolor som arbetar för att bli fria från hälso- och miljöfarliga kemikalier i leksaker, textilier och övrig miljö.

En naturskola bör äntligen komma igång och försök med skolträdgårdar bör genomföras.

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

- Fritidsverksamhet skollov	+ 1 000
- Ungdomsprojekt	+ 500
- Kulturstöd	+ 500
- Bemannad parklek	+ 500

Kulturen berikar. Den bygger broar mellan människor med olika bakgrund. Genom sådana möten kan fördomar minska. En aktiv fritid kan bidra till god hälsa och att bryta ensamhet och isolering. År efter år drar majoriteten ändå ned på kultur och fritid. De förväntningar som ställs på nämnden är underfinansierade. Besparingarna slår framför allt mot dem som har det sämre ställt. Miljöpartiet vill istället satsa.

Staden ska erbjuda öns barn och ungdomar ett större utbud av aktiviteter under sport-, sommar- och höstloven. Fritidsgårdar som har varit öppna under storhelger, som julafton, har varit mycket välbesökta. Samma fritidsgårdar ska även hålla öppet under sommaren.

Kulturprojekten för ungdomar är populära. Verksamheten ska växa för att även nå fler äldre ungdomar. Kulturveckan bör utvecklas på ett liknande sätt och breddas mot unga. Samverkan mellan staden, öns kulturaktörer och näringslivet ska stärkas med fler samarbeten som konsthelgen och kulturnatten. Sådana evenemang ska fortsätta vara gratis och öppna för alla.

Nämnden ska bevaka att olika satsningar bidrar till ökad jämställdhet och tillgänglighet.

En bemannad parklek för barn ska etableras centralt på ön.

OMSORGS- OCH SOCIALNÄMNDEN

- Samordning och administrativ avlastning + 1 500

Politiken ska ta ett större ansvar för omsorgens kvalitet, bland annat tillräcklig bemanning, både i verksamheter som drivs i stadens egen regi och av andra utförare. Arbetsmiljön är viktig för att locka och behålla omsorgspersonal. I någon del av verksamheten bör kortare arbetstid prövas och jämföras med en kontrollgrupp.

En omsorgssamordnare ska säkra att äldres behov står i centrum för planering och utförande av alla slags insatser samt avlasta omsorgspersonalen i kontakter med vården i landstinget. Staden ska möjliggöra etablering av en närakut på Lidingö. Staden ska även verka för att ta över ansvar för större delar av hem-sjukvården från landstinget, så att samordningen mellan omsorgen och vården, bemötandet och patientsäkerheten kan förbättras.

Hinder för god tillgänglighet ska kartläggas och avhjälpas med en handlingsplan. Alla ska kunna vara delaktiga i samhället. Staden ska samverka med lokalt näringsliv och föreningar för att ge brukarna i socialpsykiatrin en meningsfull sysselsättning med fler alternativ samt för att erbjuda sommarjobb och praktikplatser till ungdomar som inte kan ordna det själva.

Staden ska stärka sin uppsökande verksamhet och säkerställa att alla bostads- och hemlösa på Lidingö informeras om sina rättigheter och ges ett medmänskligt bemötande.

Bedömningskriterierna för sociala insatser ska jämföras med andra kommuner för att belysa vad som kan vara rimliga nivåer. Socialjouren behöver förbättras.

Mottagande och integration av nyanlända flyktingar

Miljöpartiet menar att Lidingö ska verka i Raoul Wallenbergs anda och ge fristad åt flyktingar och skyddsbehövande, minst i samma utsträckning som jämnstora kommuner i andra delar av regionen och landet. En planerad bostadsbrist är en oacceptabel ursäkt för ett mindre mottagande. Nyanländas rätt till asyl och uppehållstillstånd prövas av Migrationsverket. Under tiden står staten för kostnaderna. Lidingö stad har hittills haft en god kostnadstäckning.

För att de som kommer ska kunna etablera sig snabbare i det svenska samhället måste kommuner som Lidingö välkomna fler nyanlända än tidigare år. Staden ska sluta skicka vidare ensamkommande unga till andra kommuner och stärka arbetet för att inkludera och integrera nyanlända i samhället.

TEKNIK- OCH FASTIGHETSNÄMNDEN

- Naturvård av skogen	+ 1 000
- Utbyggnad av cykelvägar och cykelparkeringar	+ 2 500
- Parkeringsavgifter (överskott)	- 5 000
- Idrottsanläggningar	+ 2 500

Skogen, återvinning och trafik

Lidingö ska fortsätta att vara en grön oas. Öns friluftsområden hänger samman med Järva- och Bogesundskilarna, två av regionens ”gröna kilar”. Dessa stora grönområden, mellan bebyggda stråk, har stora värden för både människor och miljön. Större delar av Lidingös natur ska bevaras och skyddas inom utvidgade och nya naturreservat. Gröna samband ska förstärkas för att ge djur och växter bättre spridningsvägar. Då kan den biologiska mångfalden öka. Lidingö ska värna ett livskraftigt djur- och växtliv.

Arbetet med miljö- och naturvårdsfrågor ska ledas med ekologisk kompetens. Det så kallade moratoriet, att inte avverka skog, är bra, för det tidigare skogsbruket har lämnat djupa sår. Därför behövs mer skonsamma metoder och naturvård ska vara utgångspunkten för arbetet med skogen.

Naturen ska vara tillgänglig för alla, oavsett funktionsvariation. Naturupplevelser kan bidra till förståelse för ekologiska samband och ett ökat miljöengagemang. Kommunikationen med en engagerad allmänhet måste stärkas.

Staden ska uppmuntra till återbruk, bidra till mindre avfall och slutna kretslopp samt underlätta för lidingöbor att källsortera avfall för återvinning. Alla hushåll, även i flerfamiljshus, ska bekvämt kunna lämna sitt matavfall till rötning för biogas och biogödsel.

Investeringar och underhåll för gång, cykel och kollektivtrafik ska prioriteras, för att vara praktiskt och bekvämt att använda året om. Gång- och cykelbanor ska vara trygga trafikmiljöer och oftare separerade. Elever ska kunna cykla trafiksäkert till och från skolan. Cykelvägarna behöver byggas ut för att binda ihop olika delar av ön och koppla Lidingö till regionen. Staden ska anlägga fler säkra och väderskyddade cykelparkeringar i centrum, vid stationer och busshållplatser samt fler pumpstationer.

Hastighetsgränser på bilvägarna ska utgå från hög trafiksäkerhet, god luftkvalitet och låga bullernivåer. Kollektivtrafiken bör få egna körfält där det finns utrymme och motiveras av framkomlighet för bussarna. Avgifter och hyra för bilparkering på stadens mark bör motsvara en marknadsmässig värdering av marken. Långtidsparkering ska underlättas. Avgifter kan differentieras, till exempel med boendeparkering.

Drift och underhåll av anläggningar och fastigheter

Idrottslivet är i stort och växande behov av bättre anpassade och nya anläggningar. Därför ska staden ta fram en strategisk plan för att investera i nya anläggningar. Eftersatt underhåll ska åtgärdas och uppskjutna upprustningar ska påbörjas. Stadens anläggningar ska erbjuda jämställda möjligheter att motionera och utöva idrott.

Det nuvarande stadshuset ska genomgå en genomgripande upprustning. Miljöpartiet vill att byggnaden ska rymma ett ordentligt kulturhus. Hela entrépaviljongen eller motsvarande ytor bör kunna användas. Terrasserna bör minskas så att mer av öppna våningsplan vänder sig mot omgivningen.

Alla kommunala fastigheter ska vara tillgänglighetsanpassade. Möjligheter att samutnyttja olika kommunala lokaler för fler ändamål och fler timmar i veckan bör undersökas. Staden ska bygga och renovera med sunda och miljövänliga material, för lång livslängd, slutna kretslopp och en effektiv energianvändning. Stadens byggnader bör uppfylla kraven för "Miljöbyggnad Guld", men på sikt bör ett bättre certifieringssystem övervägas.

LIDINGÖ STADS TOMTAKTIEBOLAG

Staden ska behålla och kunna öka sitt ägande av allmänningar och fastigheter inom och intill naturområden samt i utvecklingsområden på Lidingö.

LIDINGÖHEM AB

Staden behöver bli mycket bättre på att ordna bra bostäder för dem som inte kan köpa en bostadsrätt eller ett eget hus. Lidingöhem borde ta ett särskilt ansvar för att erbjuda bostäder för sociala förturer och flyktingar, unga vuxna och studenter. Lidingö stad borde kunna förmedla bolagets lediga hyresrätter, även i fortsättningen.

En avveckling av allmännyttiga Lidingöhem diskuterades inte i valrörelsen, men sådana planer blev kända bara kort därefter. Då begärde nästan 5 000 röstberättigade att få folkomrösta om bostadsbolagets framtid. Kravet avvisades av majoritetspartierna och Centerpartiet. Miljöpartiet menar att eventuella försäljningar inte bör ske innan nästa val, år 2018, eftersom de blir oåterkalleliga.

Lidingöhem bör utöka sitt fastighetsbestånd. Bolaget bör planera för att bygga 2 000-2 500 nya bostäder de närmaste 10-15 åren. Nya bostadshus kan finansieras med eget kapital och en marknadsmässig belåning. Det skulle innebära investeringar av fyra till fem miljarder kronor i nya hyreslägenheter.

Om fastigheter ändå ska säljas bör intäkten efter skatt vara minst vad motsvarande skulle kosta att köpa. På sikt skulle staden kunna sälja knappt hälften av aktierna i Lidingöhem för att frigöra cirka en miljard kronor till andra satsningar. Liknande lösningar finns i andra kommuner.

DRIFTBUDGET 2017 (TKR)

(Kommunalskattebidrag, totalt netto 2 562 000)	Tillskott	Minskning	Netto
Kommunstyrelsen (113 100)			- 500
- Förstärkning av miljö- och stadsbyggnadskontoret	+ 2 000		
- Avbryt projekt för en låg ”Lilla Lidingöbron”		- 2 000	
- Spår, gång, cykel, moped på befintlig högbro	+ 1 000		
- Samtalstenen i politiken	+ 500		
- Färre kommunalråd		- 2 000	
Utbildningsnämnden (1 296 500)			+ 8 000
- Pengbelopp (exkl. gymnasiet) +1,0 procent		- 7 200	
- Lägre sparbetning, kompenserar justerade pengbelopp	+ 7 500		
- Elever med särskilda behov	+ 3 000		
- Elevhälsan	+ 2 000		
- Socioekonomiskt stöd	+ 1 500		
- Modersmålsundervisning	+ 400		
- Naturskolan	+ 800		
Kultur- och fritidsnämnden (11 600)			+ 2 500
- Fritidsverksamhet skollov	+ 1 000		
- Ungdomsprojekt	+ 500		
- Kulturstöd	+ 500		
- Bemannad parklek	+ 500		
Omsorgs- och socialnämnden (958 600)			+ 1 500
- Samordning och administrativ avlastning	+ 1 500		
Teknik- och fastighetsnämnden (117 700)			+ 1 000
- Naturvård av skogen	+ 1 000		
- Utbyggnad av cykelvägar och cykelparkeringar	+ 2 500		
- Parkeringsavgifter (överskott)		- 5 000	
- Idrottsanläggningar	+ 2 500		
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (600)			0
Övrigt (94 600 pensioner, KS-reserv etc.)			- 5 000
- Medel till kommunstyrelsens förfogande		- 5 000	
Överskott (45 000)		- 7 500	- 7 500
Totala omdisponeringar	+ 28 700	- 28 700	0